

GØR VERDENSMÅL TIL VORES MÅL MINIVERSION

Dette er en smagsprøve på nogle af målepunkterne fra Vores Mål-projektet, som er fremkommet med forslag til i alt 197 danske målepunkter for en mere bæredygtig verden

KORT OM VORES MÅL

De 17 verdensmål blev vedtaget af verdens ledere på FN's generalforsamling i 2015 for at sikre en udvikling frem mod en langt mere bæredygtig verden i 2030. 'Tænk globalt, handl lokalt' var i en periode et centralt motto om bæredygtighed. I dag vil man nok snarere både sætte et globalt og et lokalt fokus, der understreger behovet for global handling og for et samarbejde landene imellem med fokus på bæredygtighed og udvikling på den ene side, og på betydningen af de lokale handlinger for at opfylde den globale dagsorden på den anden side.

Det er præcis det, Vores Mål og de danske målepunkter handler om. Vores Mål har haft til formål at indsamle forslag til danske målepunkter, der er en præcisering af og et supplement til verdensmålene og de 231 globale indikatorer eller målepunkter, der er formuleret af FN.

De danske målepunkter er skabt inden for rammen af de 17 verdensmål for at understrege, at der er brug for både global og lokal handling. Danmark har som nation og som medlem af FN forpligtet sig til at opfylde de globale verdensmål og har samtidig forpligtet sig til at udarbejde, implementere og løbende revidere en national handlingsplan for verdensmålene.

De danske målepunkter, der er skabt med mange tusind bidrag fra borgere, virksomheder, organisationer og eksperter i fællesskab, er et udtryk for, hvad befolkningen

synes er vigtigt, når det gælder social, økonomisk og ressourcemæssig bæredygtighed i Danmark. Forslagene til målepunkter kan anvendes til at måle udviklingen inden for de respektive verdensmål og delmål i en dansk kontekst.

Vores Mål er skabt i et samarbejde mellem 2030-panelet og Danmarks Statistik. Danmark Statistik har fra et tidligt tidspunkt spillet en central rolle i det danske arbejde med verdensmålene ved at engagere sig i 2030-dagsordenen allerede under forhandlingerne i FN som et af de første nationale statistiskbureauer i verden, og har derpå bistået med måling af den danske status på FN's indikatorer.

Vores Mål er støttet af Industriens Fond, Lundbeckfonden, Nordea-fonden, Realdania og Spar Nord Fonden og er gennemført af Danmarks Statistik i samarbejde med Deloitte, der har indgået i et partnerskab med Geelmuyden Kiese, Dansk Energi Management, Sweco, Kraka Advisory, Roskilde Universitet og Aalborg Universitet. En styregruppe med repræsentanter fra fondene, Folketingets 2030-netværk, 2030-panelet og Danmarks Statistik har vejledt projektteamet i gennemførelsen af Vores Mål.

Denne miniudgave giver en smagsprøve på de danske målepunkter – du kan hente den fulde hovedrapport med alle 197 målepunkter her: www.dst.dk/voresmaal

Projektet i tal

VERDENSMÅL 7: BÆREDYGTIG ENERGI

Vi skal sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris

Et globalt perspektiv

Verdensmål 7 handler om, at alle mennesker i alle lande skal have adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi, og at andelen af energi fra vedvarende kilder skal øges. Energiforbruget skal effektiviseres hurtigt, og der skal udvikles og forskes internationalt i ren energi og teknologi.

Udfordringerne er forskellige på tværs af verden. For eksempel skal de industrialiserede lande og vækstøkonomier, der har en mere veludviklet energiforsyning, udskifte fossile brændsler med vedvarende energikilder som sol-, vind- og vandkilder for at reducere miljø- og klimabelastningen. Disse lande skal også investere i forskning og udvikling af bæredygtig energi. I de mindst udviklede lande er der behov for at skabe adgang til energi for alle i samfundet, og det kan betyde, at det i nogle sammenhænge vil bero på fossile brændstoffer. Samtidig er der behov for at øge andelen af bæredygtig energi og for at reducere eksponeringen for partikler, der er skadelige for mennesker, eksempelvis fra åben ild til madlavning.

Et dansk perspektiv

Danmark har udviklet førende teknologiske løsninger indenfor vedvarende energi, og cirka en tredjedel af den danske energiforsyning leveres af vedvarende energikilder. I en dansk sammenhæng er vedvarende energi derfor et væsentligt fokusområde indenfor bæredygtig og moderne energi. Det danske energiforbrug har i 30 år været stabilt. Der har i debatterne været fokus på andelen af vedvarende energi i det danske energimix som led i ambitionen om at gøre Danmark uafhængigt af fossile brændstoffer i 2050. Der har været flere forslag om at måle blandt andet brugen af bæredygtig energi i de danske husholdninger og forslag til forskellige måder til at opgøre, hvor stor en andel af det samlede energiforbrug i Danmark, der er bæredygtigt, samt forslag om at måle udviklingen i blandt andet priser.

Endelig har der været forslag om at belyse Danmarks engagement i udviklingslandene gennem den danske udviklingsbistand og gennem aktivering af dansk viden og teknologi til at udvikle energiforsyningen i udviklingslandene.

Danske målepunkter

Tablet 7 på næste side indeholder en kort præsentation af de i alt syv forslag til nye danske målepunkter og desuden 19 øvrige forslag til nye danske målepunkter for verdensmål 7 fordelt på fem delmål. De respektive forslag til nye danske målepunkter beskrives efter tabellen.

Tabel 7. Forslag til danske målepunkter for verdensmål 7

	<p>DELMÅL 7.1. GIV ALLE ADGANG TIL MODERNE ENERGI Inden 2030 skal alle sikres adgang til pålidelig og moderne energiforsyning til en overkommelig pris.</p>
<p>FN indikator(er): 7.1.1. Andel af befolkning med adgang til elektricitet 7.1.2. Andel af befolkningen, der primært benytter sig af miljøvenlige brændstoffer og miljøvenlig teknologi</p>	<p>Forslag til danske målepunkter: 7.1.i. Andel danske boliger med oliefyr som primær opvarmingskilde 7.1.ii. Antal afbrydelser i elforsyningen</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ladecapacitet for elbiler og aftag af strøm fra disse Andel husstande med adgang til VE-baseret varmeforsyning Import og eksport af energi, målt i TJ Samlet elpris, inklusive moms, for husholdninger, opgjort for standardlejlighed og parcelhus Forbrug af energi i husholdning, opgjort på formål
	<p>DELMÅL 7.2. FORØG ANDELEN AF VEDVARENDE ENERGI GLOBALT Inden 2030 skal andelen af vedvarende energi i det globale energimix øges væsentligt.</p>
<p>FN indikator(er): 7.2.1. Andel af vedvarende energi i det samlede, endelige energiforbrug</p>	<p>Forslag til danske målepunkter: 7.2.i. Andel af det samlede energiforbrug, der udgøres af vedvarende energi opdelt efter sektor 7.2.ii. Andel af det samlede energiforbrug, der udgøres af vedvarende energi opdelt efter formål 7.2.iii. CO2-udledning per kilowatt-time for el, gas og fjernvarme</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> Andel vedvarende energiforbrug til forskellige formål Andel klimaneutrale køretøjer Offentlig støtte til vedvarende energi Vedvarende energis andel af den samlede energi, opgjort på kommuneniveau
	<p>DELMÅL 7.3. FORDOBL ENERGIEFFEKTIVITETEN Inden 2030 skal den globale hastighed for forbedring af energieffektiviteten fordobles.</p>
<p>FN indikator(er): 7.3.1. Energiintensitet opgjort på basis af forbruget af primær energi i forhold til BNP</p>	<p>Forslag til danske målepunkter: 7.3.i. Endeligt energiforbrug sammenholdt med bruttoenergiforbrug</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mængden af overskudsvarme skabt i industrien Mængden af overskudsvarme fra erhvervslivet, som udnyttes, opdelt på brancher Samlet energiforbrug i landbruget i forhold til bruttoværditilvæksten Bundet kapital i forsyningssektorerne i forhold til forsyningen (el, varme og gas)

	<p>DELMÅL 7.A. STYRK ADGANGEN TIL FORSKNING, TEKNOLOGI OG INVESTINGER I REN ENERGI Inden 2030 skal det internationale samarbejde styrkes for at lette adgang til forskning i ren energi og teknologi, herunder vedvarende energi, energieffektivitet og avanceret og renere teknologi indenfor fossile brændstoffer, og for at fremme investeringer i energiinfrastruktur og ren energiteknologi.</p>
<p>FN indikator(er): 7.a.1. Internationale finansielle overførelser til udviklingslande til støtte af forskning og udvikling indenfor ren energi og vedvarende energiproduktion, herunder hybridssystemer</p>	<p>Forslag til danske målepunkter: 7.a.i. Private midler anvendt til klima- og energiforskning</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> Offentlige investeringer i energiforskning Investeringer i forskning og udvikling indenfor energisektoren opgjort som andel af BNP og differentieret efter nationale investeringer og dansk andel i internationale investeringer Virksomheders investeringer i forskning og udvikling indenfor energi og klimaløsninger
	<p>DELMÅL 7.B. UDVID OG OPGRADÉR INFRASTRUKTUR FOR AT LEVERE BÆREDYGTIG ENERGI I UDVIKLINGSLANDENE Inden 2030 skal infrastrukturen udvides og teknologien opgraderes til at kunne levere moderne og bæredygtige energiforsyning til alle i udviklingslandene, især de mindst udviklede lande, små udviklingsøstater og udviklingslande uden adgang til havet, i overensstemmelse med deres respektive støtteprogrammer.</p>
<p>FN indikator(er): 7.b.1. Investeringer i energieffektivitet som en procentdel af BNP og mængden af udenlandske direkte investeringer i finansiel overførsel til infrastruktur og teknologi til bæredygtige udvikling</p>	<p>Forslag til danske målepunkter: N/A Der er ikke identificeret relevante danske målepunkter til supplerende af FN's globale gældende indikatorer, som opfylder de metodiske principper, herunder ikke alene måler på ressourceinput. For eksempel er der modtaget flere forslag vedrørende størrelsen af den danske udviklingsbistand ydet til forbedring af energiinfrastruktur og adgang til vedvarende energiteknologi i udviklingslandene.</p> <p>Øvrige forslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> Andel dansk udviklingsbistand, der er målrettet projekter med fokus på energiområder opdelt på generelle investeringer og investeringer i vedvarende energiteknologi Antal udviklingslande, som Danmark har støttet i forhold til at opnå en større andel vedvarende energi i deres nationale energimiks Støtte målt i forhold til udviklingslandene egne investeringer til opgradering af infrastrukturen

DELMÅL 7.1. GIV ALLE ADGANG TIL MODERNE ENERGI

Dansk målepunkt 7.1.i. Andel danske boliger med oliefyr som primær opvarmningskilde

Begrundelse

Danske forbrugeres efterspørgsel efter moderne vedvarende energi er med til at drive den bæredygtige omstilling indenfor energiområdet. Det kræver i første omgang, at forbrugerne har adgang til at købe den vedvarende energi. I dag leverer eksempelvis vindmøller og biogasanlæg vedvarende energi til det kollektive elforsyningsnet og det danske gassystem. Alle danske forbrugere, der er tilsluttet det kollektive elforsyningsnet eller det danske gassystem, har adgang til vedvarende energi. Forbrugerne kan frit vælge leverandør af el og gas og frit vælge leverandører, der sælger fuldstændig eller delvis vedvarende energi.

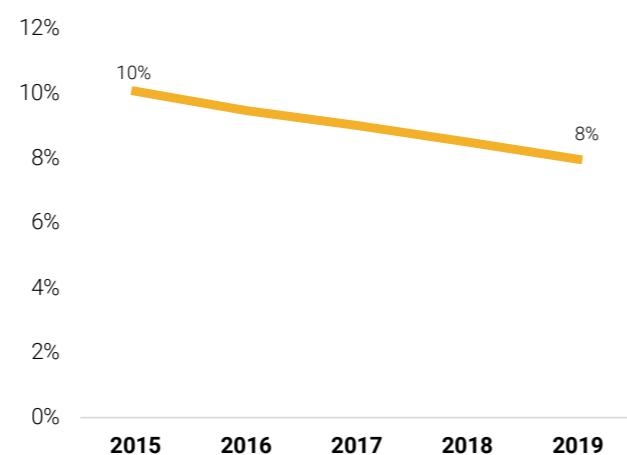
Det danske fjernvarmenet dækker cirka 50 procent af det samlede varmebrug¹, og cirka 32 procent af fjernvarmen er baseret på vedvarende energi. Lokale fjernvarmeværker distribuerer varmen, og forbrugerne er afhængige af, at fjernvarmeværkerne benytter vedvarende energi i deres brændselsmiks, for at have adgang til vedvarende energi i deres opvarmning. Udover fjernvarme kan forbrugere også opvarme med varmepumper, gas, el, biobrændsel og olie. Olie er ikke en vedvarende energikilde. Det foreslåede danske målepunkt opgøres som andelen af danske boliger opvarmet med oliefyr som primær opvarmningskilde.

Tendens

Andelen af boliger opvarmet med olie som primær opvarmningskilde er faldet til 8 procent i 2019. Det er et fald på cirka 2 procentpoint siden 2015. Det kan forklares med, at antallet af boliger, der er opvarmet med fyringsolie, er faldet med cirka 25.000 siden 2014².

Baseline

Figur 96 Andel boliger opvarmet med oliefyr som primær opvarmningskilde

Note: Figuren viser udviklingen i andelen af danske boliger, der benytter oliefyr som primær opvarmningskilde i perioden 2015-2019.
Kilde: Danmarks Statistik

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓	✓	✓				

Dansk målepunkt 7.1.ii. Antal afbrydelser i elforsyningen

Begrundelse

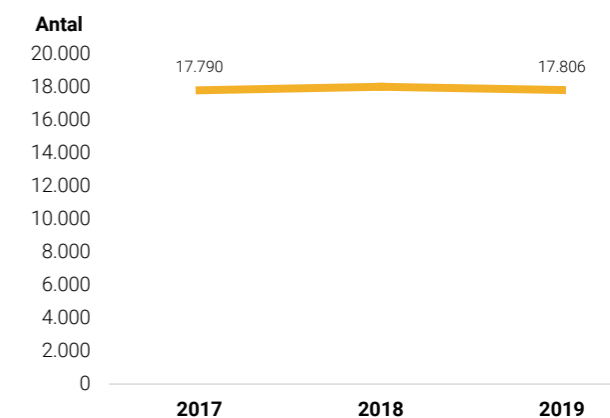
Hvert år afbryder forsyningselskaberne leverancen af el, gas og varme til forbrugere, der ikke kan betale. At have adgang til energi handler derfor også om at have råd til energi. Forsyningstilsynet offentliggør årligt en statistik over afbrydelser af elforsyningen til forbrugere. Langt den overvejende årsag til afbrydelser er manglende betaling³. Formålet er dermed at skabe åbenhed om omfanget af forsyningsafbrydelser, så der på et oplyst grundlag kan tages stilling til, om der er behov for at sætte særligt ind over for eksempelvis økonomisk udsatte forbrugere, der får afbrudt forsyningen som følge af manglende betaling. Det foreslåede danske målepunkt opgøres som antallet af afbrydelser af elforsyningen til elforbrugere for at belyse, i hvilken udstrækning alle i Danmark er sikret adgang til energiforsyning.

Tendens

I 2019 fik 17.806 husholdninger afbrudt elforsyningen, svarende til en stigning på 0,1 procent i forhold til antal afbrudte elforsyninger i 2017.

Baseline

Figur 97 Antal afbrydelser i elforsyningen

Note: Figuren viser udviklingen i antallet af forsyningsafbrydelser i perioden 2017-2019 hos husholdningerne. Opgørelsen blev første gang foretaget i 2016 og omfattede kun 1. april til 31. december 2016, hvorfor indberetningsåret 2016 ikke er medtaget.
Kilde: Forsyningstilsynet

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓						

¹ Fjernvarme.info.

² Pressemeldelse fra Drivkraft Danmark, 2020.

³ Forsyningstilsynet, Statistik over elforsyningsafbrydelserne i 2018.

DELMÅL 7.2. FORØG ANDELEN AF VEDVARENDE ENERGI GLOBALT

Dansk målepunkt 7.2.i. Andel af det samlede energiforbrug, der udgøres af vedvarende energi opdelt efter sektor

Begrundelse

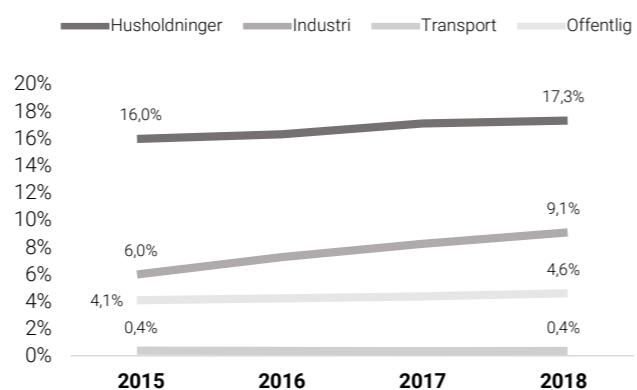
Hvis målet om at være uafhængig af fossile brændstoffer i 2050 skal nås, skal husholdningerne, industrien, transportsektoren og den offentlige sektor omstilles til at forbruge vedvarende energi. I 2018 udgjorde vedvarende energi 9 procent af industriens energiforbrug, mens det gjorde sig gældende for 0,4 procent i transportsektoren. Udfordringerne bliver endnu større, når det tages i betragtning, at industrien stod for 11 procent af det samlede energiforbrug, mens transportsektoren stod for 55 procent, hvoraf en betydelig andel var international transport. Det er derfor relevant at opføre udviklingen i sektorernes forbrug af vedvarende energi. Det foreslåede danske målepunkt opgøres som andel af det samlede energiforbrug i husholdninger, industrien, transportsektoren og den offentlige sektor, der udgøres af vedvarende energi.

Tendens

Fra 2015 til 2018 er andelen af det samlede energiforbrug, der udgøres af vedvarende energi steget 1,3 procentpoint i husholdningerne, 3,1 procentpoint i industrien og 0,5 procentpoint i den offentlige sektor, mens det i transportsektoren har været stort set uændret.

Baseline

Figur 98 Andel af det samlede energiforbrug, der udgøres af vedvarende energi opdelt efter sektor

Note: Figuren viser andel af det samlede energiforbrug i husholdninger, industri, transport og den offentlige sektor, der udgøres af vedvarende energi. Data er fra perioden 2015-2018.
Kilde: Danmarks Statistik

Opdeling – Geografi			Opdeling – Befolkning			
Nationalt	Regionalt	Kommunalt	Køn	Alder	Herkomst	Indkomst
✓						

Interesseret i at vide mere?

Download den fulde rapport her: <https://www.dst.dk/da/Statistik/Sdg/aktiviteter/danske-maalepunkter>

Danmarks Statistik
dst@dst.dk

Vores Mål er skabt med støtte fra:

**INDUSTRIENS
FOND** FREMME
DANSK
KONKURRENCEEVNE
The Danish Industry Foundation

**NORDEA
FONDEN**

